

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

SKAITMENINIŲ MOKYMOŠI PRIEMONIŲ
RINKINYS „EDUSENSUS“:
METODINĖS REKOMENDACIJOS
MOKYTOJAMS IR ŠVIETIMO PAGALBOS
SPECIALISTAMS

2022 m.

ĮVADAS

Vykstant sparčiai skaitmenizavimo plėtrai švietime, atsirandant vis didesnei skaitmeninių mokymo priemonių (SMP) pasiūlai, mokytojui gali būti nelengva išsirinkti, kuriomis skaitmeninėmis mokymo priemonėmis naudotis ugdymo procese. Nacionalinė švietimo agentūra, ateidama į pagalbą mokytojams, nuolat pildo ir atnaujina SMP sąrašus [Švietimo portale](#). Šiuos sąrašus galima rasti įvairiais formatais, taip pat pateikiamos metodinės rekomendacijos, kaip šiomis priemonėmis naudotis.

Šiose rekomendacijose mokytojams ir švietimo pagalbos specialistams pristatoma, kaip naudotis skaitmeninių mokymo priemonių rinkiniu „EduSensus“. Šis priemonių rinkinys, kurį parengė Nacionalinė švietimo agentūra, skirtas ugdyti vaikus, turinčius kalbėjimo ir kalbos, klausos, intelekto, autizmo spektro sutrikimų, sulėtėjusią raidą, taip pat – ikimokyklinio amžiaus vaikus, padedant formuoti tipinę jų raidą.

Metodinėse rekomendacijose skaitytojas ras tiek bendro pobūdžio patarimų, kurie svarbūs naudojantis SMP ugdymo procese, ugdant ikimokyklinio amžiaus ir sutrikimų turinčius vaikus, tiek išsamų „EduSensus“ priemonių pristatymą ir naudos pagrindimą, taip pat mokytojų, logopedžių Eglės Račienės ir Editos Ruckienės, išbandžiusių ir naudojančių SMP rinkinį „EduSensus“, patirtį ir praktinius patarimus kolegoms.

BENDROSIOS REKOMENDACIJOS NAUDOJANTIS SKAITMENINĖMIS MOKYMO PRIEMONĖMIS UGDYMO PROCESĖ

Skaitmeninės mokymo priemonės – tai skaitmeniniai (sukurti naudojant tam tikrą kodavimo sistemą – dvejetainį kodą) mokymo reikmenys, skirti moksleivių pojūčiams, suvokimui, vaizdiniam, mąstymui ir sugebėjimams ugdyti, praktinio darbo įgūdžiams plėtoti. Skaitmeninę mokymo priemonę sudaro skaitmeninė ugdymo aplinka ir skaitmeninis turinys, nurodo [dr. R. Laužikas](#).

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. gegužės 25 d. įsakymo Nr. [V-836](#) „Dėl Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių ir mokymo priemonių atitikties teisės aktams įvertinimo ir aprūpinimo jais tvarkos aprašo patvirtinimo“ 8 punkte nurodyti reikalavimai skaitmeninėms mokymo priemonėms, kurie papildo ir išplėtoja SMP sampratą.

Siekdamas apsispręsti, kokią priemonę pasirinkti, kiekvienas mokytojas turi atkreipti dėmesį, kad ne kiekviena internete esanti priemonė yra skaitmeninė, pavyzdžiui, interneto erdvėje pasiekiamos knygos ar sąsiuviniai PDF formatu negali būti vadinami skaitmeninėmis mokymo priemonėmis. Neretai mokytojui gali kilti klausimas, kuo SMP metodiniai reikalavimai skiriasi nuo reikalavimų spausdintinei mokymo priemonei. Reikia atkreipti dėmesį, jog iš esmės metodiniai reikalavimai abiejų tipų mokymo priemonėms yra panašūs: mokytojas turi atrinkti, įvertinti ir pasiūlyti mokiniui motyvuojančias, jo gebėjimus, ugdymo tikslus bei šiuolaikinį kontekstą atitinkan-

čias SMP, derančias su ugdymo turinį reglamentuojančiais dokumentais. Taip pat labai svarbus mokinio ir mokytojo grįžtamasis ryšys, kuris turėtų būti teikiamas sistemingai, vykdant kiekvieną suplanuotą pamokos veiklą ir nepaliekant neaptartų svarbių klausimų, kylančių vaikui, atliekančiam skaitmenines užduotis ar besistengiančiam suvokti pateiktą teorinę medžiagą.

Naudojantis SMP, tikslinga užsiėmimus pradėti nuo diagnostinio turimų vaiko žinių ir gebėjimų vertinimo – tam, kad būtų užtikrinta ugdymo kokybė ir atliepti vaiko gebėjimai bei poreikiai, o, reikalui esant, ir suteikta reikalinga pedagoginė pagalba. Vienas iš svarbesnių metodinių patarimų naudojantis SMP – būtinai supažindinti mokinius su kibernetinės saugos reikalavimais: paskyrų ir slaptažodžių saugumu, saugumo priemonių (ugniasienių ir antivirusinių programų) naudojimu, saugaus keitimosi, dalijimosi duomenimis taisyklėmis ir kt.

Dažnai naudojantis SMP, labai svarbu planuoti darbą taip, kad periodiškai būtų daromos pertraukos ir mažinamas darbo su išmaniuoju įrenginiu krūvis vaikui bei jo akims. Lietuvos higienos normoje HN 32:2004 nurodoma, kad nepertraukiamai dirbti prie kompiuterio galima ne daugiau kaip valandą suaugusiam žmogui, o vaikui – iki 30 min., todėl mokytojui, dirbančiam su ikimokyklinio, pradinio ir priešmokyklinio amžiaus mokinių grupe ar individualiai, svarbu sudaryti sąlygas mokiniams atlikti nuovargį ir įtampą mažinančius pratimus akims, rankoms, kojoms, kaklui, nugarai. Pratimai ne tik padeda atpalaiduoti raumenis, bet ir pagerina raumenų, sausgyslių ir sąnarių kraujo apytaką. Be to, pagal higienos reikalavimus, reikia atkreipti dėmesį į rankų higieną – jos turi būti plaunamos prieš ir po darbo kompiuteriu. Svarbi ir vaiko kūno padėtis. Rekomenduojama laikytis trijų stačių kampų principo – rankos, kūnas, kojos. Vertinant visus šiuos aspektus, svarbu įvertinti ir vaiko mokymąsi po pamokų, bendradarbiauti su šeima, reguliuojant vaiko laiką, praleidžiamą prie ekranų.

SKAITMENINIŲ MOKYMO PRIEMONIŲ RINKINYS „EDUSENSUS“ IR JO GALIMYBĖS

Nacionalinė švietimo agentūra, įgyvendindama ESF projektą „Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas“ (Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001), 2022 m. parengė SMP rinkinį „EduSensus“, kuris skirtas ugdyti vaikus, turinčius kalbėjimo ir kalbos, klausos, intelekto, autizmo spektro sutrikimų, sulėtėjusią raidą, taip pat ikimokyklinio amžiaus vaikų tipinei raidai ugdyti. Šį rinkinį sudaro penkios dalys, sudarytos pagal ugdymo tikslus.

Visas šis SMP rinkinys parengtas remiantis atnaujintų (2022) bendrųjų programų nuostatomis, pavyzdžiui, Priešmokyklinio ugdymo bendrojoje programoje (*patvirtintoje Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269*) apibrėžiama, kad priešmokyklinio ugdymo programos paskirtis – sudaryti prielaidas individualių vaiko galių plėtotėi, kiekvieno vaiko pažangai, sukurti lygias galimybes įvairių poreikių vaikams pasirengti sėkmingai mokymosi mokykloje pradžiai.

Visos rinkinio „EduSensus“ priemonės yra tinkamos 5–6 m. amžiaus vaikams ugdyti, o jų sukurta aplinka kelia ir stimuliuoja vaikų norą mokytis. Priemonės kurtos laikantis žaismės principo, kai ugdymas siejamas su žaidimu, žaismingais metodais pajvairinta ugdomąja veikla, siekiant aktyvaus vaiko dalyvavimo. Rengiant priemones, atsižvelgta ir į įtraukties principą: kad būtų tenkinami ne tik mokinių grupių, bet ir individualūs konkretaus vaiko poreikiai, mokytojui turint galimybę tikslingai parinkti priemones ir (arba) mokymo(si) metodus ir teikti mokymosi paramą.

Lietuvių kalbos ir literatūros bendrojoje programoje (*patvirtintoje Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1541*) apibrėžiama, kad lietuvių kalbos ir literatūros dalyko paskirtis – suteikti mokiniams lietuvių kalbos ir literatūros (kultūros) pagrindus, padėti ugdyti kalbėjimo, klausymo, skaitymo, teksto analizės ir interpretacijos bei rašymo įgūdžius, gebėjimą reikšti mintis raštu ir žodžiu taisyklinga lietuvių kalba, supažindinti mokinius su Lietuvos, Europos ir pasaulio literatūra bei kultūra. Galima pabrėžti, kad ugdymo procese naudojamos rinkinio „EduSensus“ SMP padeda ugdyti kalbėjimo, klausymo įgūdžius, mokiniui tampa lengviau reikšti mintis raštu ir žodžiu taisyklinga lietuvių kalba, todėl ir mokytojui palengvinamas uždavinys lavinti mokinio gebėjimą komunikuoti sakytine kalba – t. y. siekti pagrindinio lietuvių kalbos ir literatūros dalyko tikslo.

Rinkinys „Edusensus“ labiausiai skirtas pažinimo, komunikavimo ir skaitmeninei kompetencijoms ugdyti, tai akcentuojama ir atnaujintose bendrosiose programose bei jų 1 priede Kompetencijų raidos aprašas (patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1541). Pažinimo kompetencija apima dalyko žinias ir gebėjimus, kurių mokiniai ugdomi, analizuodami kalbos vienetus, mokydamiesi taisyklingai kalbėti ir rašyti; to siekiama ir šiomis SMP – mokyti mokinį taisyklingos kalbos. Naudojantis rinkinio „EduSensus“ priemonėmis, stiprinami ir mokinių pranešimo kūrimo, kaip komunikavimo kompetencijos raškos formos, gebėjimai.

Kiekvieno vaiko ugdymo procese labai svarbu sudaryti sąlygas mokytis spręsti problemas, todėl mokiniai ugdomi problemų sprendimo gebėjimus, sumaniai naudodamiesi skaitmeninėmis priemonėmis; tai sudaro sąlygas ugdyti ir skaitmeninę kompetenciją. Taigi, mokytojas, auklėtojas ar švietimo pagalbos specialistas, naudodamasis „EduSensus“ savo darbe, gali būti tikras, kad tinkamai atlieps ir valstybės lūkesčius.

Skaitmeninių mokymo priemonių rinkinį „EduSensus“ sudaro šios dalys:

„Logoritmika“ – muzikos terapiniu poveikiu grįsta skaitmeninė priemonė, padedanti lavinti kalbėjimą bei užkirsti kelią galimam kalbos raidos vėlavimui. Programa padeda lavinti girdimąją motorinę koordinaciją, klausą, kalbos sklandumą.

„Logoritmika“ supažindina vaikus su teoriniais ir praktiniais muzikos aspektais, galima kurti melodijas, žaisti su gama ir ritmu. Rekomenduojama peržiūrėti vartotojo žinyną.

„Logožaidimai“ – tai interaktyvi priemonė, skatinanti vaikus kalbėti. Šie žaidimai lavina artikuliacinio aparato judesius, skatina tarti garsus, žodžius, gerina klausymo įgūdžius, moko valdyti balso tembrą, tempą, garsumą, intonaciją ir kt.

Vaikai gali ir patys pasirinkti norimas užduotis, dirbti savarankiškai. Rekomenduojama peržiūrėti vartotojo žinyną.

„Žodžių žaidimai“ skirti ikimokyklinio ir pradinio mokyklinio amžiaus vaikų kalbos ir kalbėjimo gebėjimams ugdyti. Rekomenduojama peržiūrėti vartotojo žinyną.

„Pažiūrėk ir pasakyk“ – skaitmeninė priemonė, skirta plėsti vaiko aktyvųjį bei pasyvųjį žodyną ir ugdyti komunikacinius gebėjimus. Žodynas apima 30 kategorijų, kuriose pateikiami paveikslėliai ir įvairaus sudėtingumo užduotys. Kiekvieno paveikslėlio pavadinimas ne tik ištariamas, bet ir parodomas gestu. Rekomenduojama peržiūrėti vartotojo žinyną.

„Kalbantys paveikslėliai“ skirti naudoti vaikams, turintiems klausos ar kalbos sutrikimų, bei vaikams, kurie mokosi kalbėti. Atlikdami užduotis vaikai išmoksta skirti įvairius aplinkos garsus. Rekomenduojama peržiūrėti vartotojo žinyną.

„Žingsnis po žingsnio“ – edukacinė priemonė, kurios užduotys padės lavinti vaiko kalbą, klausą, socialinius įgūdžius, garsų tarimą ir atskyrimą, loginį mąstymą, problemų sprendimo ypatumus ir kt. Užduotys pritaikytos ir vaikams, turintiems intelekto sutrikimų, judesio ir padėties ar kompleksinių negalių, kalbėjimo ir kalbos, klausos, autizmo spektro sutrikimų. Rekomenduojama peržiūrėti vartotojo žinyną.

Rinkinio „EduSensus“ skaitmeninės mokymo priemonės rekomenduotinos:

- **siekiant įveikti fonetinius sutrikimus.** Mokant taisyklingo garsų tarimo, taip pat lavinant kalbinį kvėpavimą, ypač sėkmingai gali padėti „Logožaidimų“ užduotys, pavyzdžiui, išpučiamo oro srovei stiprinti tinkami šie „Logožaidimai“: „Logo tapytojas“, „Logo suktukas“, „Logo taikiny“, „Logo papūga“;
- **foneminiam suvokimui, girdimajam dėmesiui lavinti.** Foneminis suvokimas yra skaitymo ir rašymo gebėjimų formavimosi pagrindas, jį lavinant galima padėti užkirsti kelią skaitymo ir rašymo sunkumams ir sutrikimams. Todėl dirbant su priešmokyklinio amžiaus bei pradinių

klasių mokiniais foneminio suvokimo lavinimui turi būti skiriama daug dėmesio. Mokiniam tinkamos „Logoritmikos“, klausymo pratimų, ritmikos diversifikavimo užduotys;

- **mokant garsinės analizės.** Garsinės žodžių analizės, skiemeninės žodžių sudėties pradmenims mokyti tinkamos užduotys „Kalbantys paveikslėliai“ – mokant mokinius skirti įvairius aplinkos garsus. Užduotys labiau tinkamos priešmokyklinio ugdymo grupėms ir pirmųjų klasių mokiniam;
- **žodynui plėtoti, gramatinės kalbos išraiškai formuoti.** Šiems tikslams tinka daugelis „Žodžių žaidimų“ užduočių: „Klausyk ir įvardink“, „Antonimai“, „Būdvardžiai“, „Daiktavardžiai“, „Veiksmazodžiai“, „Būdvardžio derinimas su daiktavardžiu“ ir kt.;
- **rišliajai kalbai lavinti.** Lavinant rišliosios kalbos suvokimą ir išraišką, nustatant priežasties ir pasekmės ryšį, ypač sėkmingai gali būti naudojama „Žodžių žaidimų“ užduotis „Įvykių eiliškumas“. Sudėję paveikslėlių seką, mokiniai gali kurti istorijas, jas iliustruoti, apvedžioti veikėją, atsakyti į mokytojo užduotus klausimus. Užduotis galima pasirinkti, atsižvelgiant į individualius mokinių gebėjimus.

Skaitmeninių mokymosi priemonių rinkinys „EduSensus“ gali **pajvairinti specialiąsias pamokas ir (ar) pratybas**, nes siūlomas platus užduočių pasirinkimas. Mokytojui ar (ir) specialiajam pedagogui (tiflopedagogui, surdopedagogui), logopedui tampa lengviau pasirengti pamokoms, kai dirbama ir su konkrečiais mokiniais, ir lavinamos konkrečios sutrikusios funkcijos.

- **Fizinio ugdymo pamokose** taikant priemonę (-es), vaikai gali tobulinti gebėjimą laisvai koordinuoti šokinėti, ugdyti vikrumą, lankstumą, taisyklingą kvėpavimą, judesiais ir gestais bandyti išreikšti jausmus, derinti judesį ir žodinę raišką.
- **Lietuvių kalbos ir literatūros pamokose** rekomenduojama lingvistinės kompetencijos pratimus taikyti kūrybiniam darbams – kuriant atviruką ir iliustracijas. Darbus kurti ir tekstus rašyti gali kiekvienas vaikas individualiai, o „EduSensus“ užduotis taikyti galima kaip demonstravimo medžiagą.
- **Muzikos pamokoje** ypač tinkami pratimai iš „Logoritmikos“ priemonės: lavinti klausą atpažįstant muzikos instrumentų skambėjimą, muzikos taktui ar ritminei struktūrai atpažinti ir pakartoti.

Verta paminėti, kad parengtos rinkinio „EduSensus“ priemonės papildytos spausdinti paruošta medžiaga: užduočių lapais, spalvinti skirtais paveikslėliais ir kt. Tad ne tik mokytojui lengviau pasirengti pamokai, bet ir mokiniui, naudojantis šia medžiaga, įtvirtinti žinias ir įgūdžius.

Rinkinio „EduSensus“ priemonės gali būti pritaikomos ir ugdant mokinius, patiriančius mokymosi sunkumų dėl mokymosi ne gimtąja kalba arba gyvenančius kitoje kultūrinėje / kalbinėje aplinkoje, pavyzdžiui, vaikus, atvykusius į Lietuvą iš kitų šalių ir turinčius integruotis į Lietuvos švietimo institucijas, taip pat kitakalbius vaikus, kurie keletą metų mokėsi ne Lietuvos mokyklose, tačiau tęsia mokymąsi mūsų šalyje. Rinkinio „EduSensus“ priemonės tinkamos siekiant turtinti žodyną, tikslinti gramatinės kalbos sandarą, tobulinti pasakojimo ir formuoti skaitymo įgūdžius.

PRAKTINĖS PATIRTYS NAUDOJANTIS „EDUSENSUS“ LOGOPEDO DARBE

Jonavos Justino Vareikio progimnazijos logopedė Edita Ruckienė vaizdo įrašė pasidalijo praktine patirtimi ir patarimais, kaip naudotis rinkinio „EduSensus“ priemonėmis: „Logoritimika“, „Logožaidimai“, „Pažiūrėk ir pasakyk“, „Žodžių žaidimai“ ir „Kalbantys paveikslėliai“. Dirbdama su vaikais, šias priemones ji taiko jau nuo 2019 metų.

Vaizdo įrašė logopedė kolegoms pristato savo parengtą logopedinių pratybų priešmokyklinėje grupėje planą:

- tema – „Žaislai žaisliukai. Garsų š-ž tarimo diferencijavimas“;
- tikslas – sustiprinti vaikų gebėjimus diferencijuoti š-ž garsus, naudojantis „EduSensus“;
- trukmė – 35 min.

Pratybų struktūrinės dalys / trukmė	„EduSensus“ užduotys	Pastabos
Pažintinių procesų aktyvinimas, temos ir uždavinių nusakymas (4 min.)	Logoritimika → Lokomotoriniai pratimai → Motorinė koordinacija (5 užduotis)	Atlikus užduotį, vaikų klausama, kaip jiems atrodo, ką šiandien veiksime, kartu formuluojamas pratybų uždavinys: pasakosite pagal paveikslėlių seriją, taisyklingai tardami garsus š ir ž bent trijuose žodžiuose.
Fonacijos pratybos, kalbinio kvėpavimo lavinimas (3 min.)	Logožaidimai → Logo papūga	Vaikams siūloma tarti bales ir jų junginius. Papūga pakartoja, o vaikai išgirsta savo tarimą, įvertina, ar pakartojo teisingai. Lavinamas kalbinis kvėpavimas, girdimasis dėmesys.
Garsų tarimo tikslinimas (3 min.)	Logožaidimai → Logo tapytojas	Tikslinama garsų š ir ž artikuliacija. Vaikai taria šiuos garsus, kol užbaigiamas piešinys.
Sąvokos „žaislai“ tikslinimas, žodyno plėtimas (2 min.)	Pažiūrėk ir pasakyk → Žaislai → Užduotys (1 užduotis)	Atlikus užduotį, įtvirtinama sąvoka „žaislai“, vaikai įsimena žaislų pavadinimus. Skiria, kurio žaislo pavadinime yra garsas š, o kurio – garsas ž.
Gramatinės kalbos sandaros formavimas – prielinksnių reikšmių supratimas ir vartojimas (5 min.)	Žodžių žaidimai → Kelių pakopų instrukcijos (1, 2, 5, 7, 8 užduotys) Panaudojama pamokos kūrimo funkcija	Tobulinamas girdimasis dėmesys, vykdoma 1–2 dalių instrukcijos. Tobulinamas prielinksnių reikšmių supratimas.
	Kalbantys paveikslėliai → Vieta Naudojama balso įrašymo funkcija	Vaikai pagal savo gebėjimus sudaro žodžių junginius ar (ir) sakinius, nusakydami, kur yra meškutis. Įtvirtinamas prielinksnių vartojimas kalboje, garsų š ir ž tarimas sakiniuose.

Rišliosios kalbos lavinimas (13 min.)	Žodžių žaidimai → Įvykių seka (3 užduotis) Panaudojami darbalapiai, pamokos kūrimo funkcija	Vaikai sudeda paveikslėlių seriją, kuria pasakoja. Kalboje įtvirtinamas garsų š ir ž tarimas. Darbalapiai naudojami pasirinktinai – vaikai renkasi iš trijų siūlomų užduočių.
Refleksija (5 min.)	Žodžių žaidimai → Emocijos (2 užduotis) Panaudojama pamokos kūrimo funkcija	Įsivertinama, kuriuose žodžiuose pavyko ištartį garsus š ir ž. Vaikai pasirenka ir įvardija emociją, kaip šiuo metu jaučiasi ir kodėl.

Šilutės rajono švietimo pagalbos tarnybos logopedė Eglė Račienė su kolegomis dalijasi aprašymu, kuriame aptaria 6 metų vaiko nežymaus kalbos neišsivystymo (*kalbos išraiškos sutrikimo*) konsultavimo atvejį, pateikia jo analizę. Vaiko raida atitiko amžių, tačiau problemų kilo komunikavimo kompetencijos srityje. [Atvejo analizės aprašymas](#) atliktas pasinaudojus įrankiu www.canva.com. Logopedinių užsiėmimų metu, dirbdama su vaikais, priemonių rinkinį „EduSensus“ E. Račienė taiko jau nuo 2020 metų.

Bendraujant su mokiniais ir klausiant jų nuomonės apie išmėgintą SMP rinkinį „EduSensus“, jie sako, kad priemonių rinkinys „linksmas“, „įdomūs pratimai“, „išmoksti atidžiai klausytis“, „patiko tarti garsus ir žodžius“, „tarti garsą įdomu“, „ten yra spalvos, linksmiau negu paprastai klasėje“, „patinka, kad užduotis su muzika“, „reikia pasukti galvą“.

Metodines rekomendacijas parengė:

Aurelija Dirvonskienė,
Mokymo priemonių sklaidos skyriaus metodininkė

Salomėja Bitlieriūtė,
Mokymo priemonių sklaidos skyriaus vedėjo pavaduotoja

Patirtimi dalijosi:

Eglė Račienė,
Šilutės rajono švietimo pagalbos tarnybos logopedė

Edita Ruckienė,
Jonavos Justino Vareikio progimnazijos logopedė

Konsultavo:

Įtraukties plėtros skyriaus specialiosios pedagogės
Ana Pavlovič-Jančis ir Asta Lauciuvienė

Literatūros ir šaltinių sąrašas:

1. Jonavos Justino Vareikio progimnazija. Baigėsi inovacijos išbandymas specialiajame ugdyme. <https://www.jvareikis.jonava.lm.lt/762-baigesi-inovacijos-isbandymas-specialiajame-ugdyme> (žiūrėta 2022-10-07).
2. Jonavos Justino Vareikio progimnazija. Inovacijos išbandymas specialiajame ugdyme. Metodinė medžiaga, parengta dalyvaujant ESF projekte „Bendrojo ugdymo mokytojų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų tobulinimas“ (Nr. 09.4.2-ESFA-V-715-02-0001).
3. Lietuvių kalbos ir literatūros bendroji programa (patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1541).
4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. vasario 12 d. įsakymas Nr. V-65 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 32:2004 „Darbas su videoterminalais. Saugos ir sveikatos reikalavimai“.
5. Nacionalinė švietimo agentūra (2020). Rekomendacijos dėl mokymo priemonių pasirinkimo ugdant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius mokinius.
6. Nacionalinio kibernetinio saugumo centras prie Krašto apsaugos ministerijos. Interneto svetainės techninės specifikacijos saugumo reikalavimų rekomendacijos. WEB-TS-Saugumo-reikalavimu-rekomendacijos.pdf.
7. Priešmokyklinio ugdymo bendroji programa (patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269).
8. Skaitmeninio turinio naudojimo ugdyme samprata, nauda ir įtaka mokinių motyvacijai. <https://smpmetodika.ugdome.lt/metodika/skaitmeninis-turinys/> (žiūrėta 2022-05-20).
9. Valstybinis aplinkos sveikatos centras (2009). Dirbančiųjų kompiuteriu darbo sąlygos ir jų įtaka sveikatai. Metodinės rekomendacijos. darbas_kompiuteriu.higienos normos.pdf.
10. Valstybinė švietimo 2003–2012 metų strategija (patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. liepos 4 d. nutarimu Nr. IX-1700).
11. Valstybinė švietimo 2013–2022 metų strategija (patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. XII-745).
12. Virtualaus susitikimo „Inovacijos specialiojo ugdymo procese išbandymo refleksija“ (2020-05-20) vaizdo įrašas: https://youtu.be/Gso6t_Eau8A.
13. www.lrytas.lt. Lietuvos mokyklos bando naujas ugdymo priemones specialiųjų poreikių vaikams. <https://www.lrytas.lt/tevams/vaikai/2020/09/11/news/lietuvos-mokyklos-bando-naujas-ugdymo-priemones-specialiuju-poreikiu-vaikams-1629729> (žiūrėta 2022-09-22).
14. https://www.emokykla.lt/upload/EDUSENSUS_Aurelija/Edusensus_pasakorius2.mp4.
15. Quesenberry, A. C., Mustian, A. L., & Clark-Bischke, C. (2016). Tuning in: strategies for incorporating technology into *social skills instruction in preschool and kindergarten*. *Yc Young Children*, 71(1), 74–80 p.

Nacionalinė švietimo agentūra
Mokymo priemonių sklaidos skyrius
2022 m.